NLPO

NLPO wil graag reageren op de voorliggende Wijziging van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten.

Sinds haar oprichting is OLON en vanaf 2015 NLPO de partij die namens de lokale publieke media-instellingen de onderhandelingen voert met Buma/Stemra en Sena over de voorwaarden en de hoogte van de vergoeding voor het gebruik van auteursrechtelijk en nabuurrechtelijk beschermd materiaal. Uitgangspunt voor NLPO daarbij is dat lokale publieke media-instellingen een billijke vergoeding willen betalen voor het muziekgebruik en dat ze in materieel opzicht op gelijke wijze behandeld willen worden als de andere partijen binnen het publieke bestel.

Vanaf 2010 is OLON/NLPO verwikkeld in een langlopend conflict met Buma/Stemra, omdat Buma/Stemra een nieuwe vergoedingssystematiek (nieuwe parameters) wil toepassen op het muziekgebruik door lokale media-instellingen, welke leidt tot een aanmerkelijke verhoging van het te betalen tarief.

Gedurende dit conflict heeft OLON/NLPO ook advies gevraagd aan het College van Toezicht Auteurs- en naburige rechten (hierna: het College). In deze procedure is een schriftelijke ronde geweest en is een zitting gehouden. Gedurende deze procedure is NLPO – voor wat betreft het optreden en de bevoegdheden van het College – het volgende gebleken:

1. In de pre-contractuele fase is er geen loket waar (betalingsplichtige) partijen kunnen aankloppen, met name wanneer het gaat om een vermoeden van ongelijke behandeling van betalingsplichtigen van ogenschijnlijk gelijke partijen. Zo kan bijvoorbeeld een beroep op de geschillencommissie alleen worden gedaan als er sprake is van een factuur onder de 100.000 euro. Dat betekent dat een partij als NLPO bij een conflict eigenlijk alleen de weg naar de rechter kan bewandelen. NLPO geeft in overweging om de geschillencommissie ook open te stellen voor partijen als NLPO die op dit moment 250 veelal kleine partijen vertegenwoordigt.
2. Het College kan pas een oordeel geven over een (model)overeenkomst als deze al ondertekend is. Voor die tijd kan er alleen om advies gevraagd worden door de onderhandelende partijen. Wat NLPO betreft zou het oordeel van het College al moeten kunnen worden gevraagd vóórdat er een handtekening wordt gezet. Voorkomen moet worden dat betalingsplichtigen noodgedwongen een handtekening zetten enkel met als doel om een oordeel van het College te krijgen.
3. Het College ziet in eerste instantie op de gelijke behandeling van rechthebbenden en niet of in mindere mate op gelijke behandeling van betalingsplichtigen. Inmiddels wordt in de WTCBO ook alleen nog maar gesproken over non-discriminatie jegens rechthebbenden, in plaats van een algemene bepaling inzake gelijke behandeling van gelijke partijen (voormalig artikel 2 lid 2 sub f WTCBO). De beginselen inzake gelijke behandeling en non-discriminatie dienen te gelden voor zowel de behandeling van rechthebbenden als betalingsplichtigen.
4. Het is onduidelijk wat de status is van een modelovereenkomst als die de goedkeuring van het College kan wegdragen. Kan de betalingsplichtige er dan van uitgaan dat gelijke gevallen gelijk worden behandeld? En is inzichtelijk hoe deze afspraken zich verhouden tot de afspraken die zijn gemaakt met niet gelijke gevallen?
5. Als het gaat om de gelijke behandeling van gelijke gevallen, is het voor een betalingsplichtige onmogelijk om te toetsten of dit ook daadwerkelijk het geval is. Gemaakte afspraken en overeenkomsten zijn niet transparant en niet openbaar. Er is geen mogelijkheid tot inzage vanwege geheimhoudingsclausules in contracten. In de lopende discussie tussen NLPO en Buma/Stemra heeft het College op verzoek van NLPO de voor NLPO relevante informatie ingezien en de bevindingen neergelegd in een advies. Nu (circa anderhalf jaar later), blijkt dat het College zich daarbij heeft gebaseerd op deels onjuiste informatie van de zijde van Buma/Stemra over afspraken die zijn gemaakt met de regionale publieke omroepen (ROOS). In dit geval heeft de toetsing door het College dus niet gewerkt en zijn de vervolggesprekken tussen NLPO en Buma/Stemra derhalve

gebaseerd op deze onjuiste informatie. NLPO pleit ervoor om volledige transparantie te hanteren in overeenkomsten tussen Buma/Stemra en gelijksoortige betalingsplichtigen (zoals NLPO, ROOS en NPO).

6. Bij de collectieve beheersorganisaties én de toezichthouder wordt onvoldoende rekening gehouden met de specifieke kenmerken en belangen van de lokale publieke omroepsector, in het bijzonder met de zorgwekkende financiële positie, de publieke taakstelling, en de inzet van vele vrijwilligers.

Gezien de recente ervaringen van NLPO onderschrijft zij de maatregelen die de slagkracht van het College moeten vergroten, vooral ook in de pre-contractuele fase. Daarbij zal het College beter moeten worden toegerust om ook de belangen van betalingsplichtigen voldoende te kunnen bewaken (een en ander zoals ook neergelegd in artikel 2 lid 2 WTCBO). Naar mening van NLPO is dit in de praktijk nu (nog) niet het geval.

Bovenal pleit NLPO voor transparantie: volstrekte openheid van zaken over de tariefstructuren zoals die door de collectieve beheersorganisaties worden gehanteerd voor de verschillende deelmarkten, zodat betalingsplichtigen zelf kunnen toetsen of er sprake is van gelijke behandeling en ze zelf kunnen berekenen welk tarief er moet worden betaald.

NLPO verzoekt een en ander mee te nemen in het Wetsvoorstel Wijziging Toezicht.

Mochten er naar aanleiding van deze reactie nog vragen zijn, dan zijn ondergetekenden uiteraard graag bereid deze te beantwoorden.